

BÁCSKAI KÖZÉRTDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Védekezünk!

Irta Dr. Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár

I.

A legnagyobb elővigyázat, a legszorgosabb védelmi intézkedések dacára is tartanunk kell attól, hogy a kolerát országunkba is behurcolják és ezért helyénvalónak, időszerűnek látjuk, hogy közönségünk figyelmét a fenyegető veszedelemre felhívjuk. Teszszük ezt azért, mert a hatósági védelmi intézkedésnek sikere jórésben attól függ, hogy a közönség mennyiben érti meg azok szükségességét és mennyiben támogatja a hatóságot védekező intézkedéseiben. Felvilágosított, kellően kioktatott közönség igazi segítőtársa a hatóságnak a védekezésben, míg a tudatlan tömeg nemtörődésével, sőt mi több, ellentállásával végtelenül megnehezíti a hatóság fáradságos munkáját.

A védekezés érdekében való szolgálatot vélünk teljesíteni akkor, amikor ez aggodalmak közepette elmondunk egyet-mást a koleráról és az ellene való védekezésről.

Az ázsiai kolera, őshazáját, Indiát kivéve, ahol állandóan otthonos, mindenütt csak mint behurcolt, kisebb-

nagyobb járványokat okozó betegség ismeretes.

A kolera bacillusát Koch Róbert hírneves német tudós fedezte fel 1884-ban, ő utánna tudjuk, hogy a kolerának egyedüli előidézője az a vessző alakú apró bacillus, mely a beteg ember gyomrában és beleiben nagymennyiségben elszaporodik s innét jut a talajba, vízbe, ruha- és ágyneműekre, élelmiszerekre és más tárgyakra és ezek útján avagy közvetlenül is az emberbe.

Kétségtelen, hogy a kolera egyenes fertőzés útján átragadhat az emberre, de másrészt az is bizonyos, hogy járványossá csak akkor válik, ha arra a helybeli és időbeli viszonyok alkalmasak. Így tudományos kutatások kiderítették, hogy lapos, mélyen fekvő víz és levegő számára átjárható, szennyes talaj kiválóan alkalmas a kolera csírák fejlődésére, míg sziklás talajban, emelkedett, dombos fekvésű helyeken, nem szennyezett talajban nem szaporodik el és ilyen helyeken nem támadnak kolerajárványok. Nagy befolyást tulajdonítanak a kolerajárványok keletkezésében a talajvíz ingadozásainak is, így nevezetesen annak, hogy a talajvíz süllyedése különösen kedvez a kolera-bacillusok elszaporodásának.

A legtöbb kolera járvány a nyári hónapokra esik, ellenben a téli hidegebb időjárás nem alkalmas nagyobb kolera járványok kifejlődésére.

Gyermekek ritkábban betegeszenek meg kolerában, mint felnőttek, ellenben öregebb egyének jóval fogékonyabbak rá.

A megbetegedésre kolerajárvány alkalmával különösen hajlamosak szennyezett talaju városrészekben és falvakban, szennyezett udvaru házakban élő tisztátalan emberek, valamint olyanok, kik evésben, ivásban, mulatozásban mértéktelenek, kik tisztátalan rossz ivóvizet isznak, romlott élelmiszert esznek.

Akik a tisztaságra minden tekintetben nagy gondot fordítanak, akik tiszta talajon épült házakban laknak, és a kiknek jó élelmiszereik és kifogástalan ivóvizük van s akik egészségüket minden tekintetben gondozzák, azok kolera járvány alkalmával alig forognak veszedelemben.

A kolera járványokban szerzett tapasztalatok világosan bizonyítják, hogy az a néposztály van leginkább kitéve a megbetegedés veszélyének, a mely az előbb említett rossz egészségügyi viszonyok között él.

A betegség jeleiről legközelebb.

TÁRCA.

Szombat.

Irta Vörtesy Gyula.

Tíz óra felé járt már az idő. A munkás-asszonyok nem győzték az uraikat haza várni, hát behuzódtak az utcáról a nagy bérház apró piszkos vackaiba.

A munkás urak nem igen kegyeskedtek haza jönni. Kikapták a heti bérüket s csak nem jöhettek addig haza, míg azt el nem itták. S a bűzös pálinkásboltokban nagy hangon mentegetik magukat a saját lelkiismeretük előtt.

— Egy heti keserves munka után csak megillet minket is egy kis pihenés! Mi sem vagyunk barmok, hogy az életet élvezet nélkül éljük végig. Amit keresünk, azt el is mulathatjuk, ehhez jogunk van.

Berendy Jakab ur is azt mondja. Meg azt is írja a „Vörös székfü“-ben. Hej, az a jó lap! Felragyog a munkás szeme, amikor a lapról beszél:

— A mi lapunk! A mi igazunkat védi! Azt mondja, hogy a szegény se kutya, annak is van jussa mulatni.

A szegény munkásasszonyok persze más-képen gondolkoznak, de hát az asszonyok nem értik a férfiak dolgát. Azok azt akarnák, hogy az emberek szombaton este is jöjjenek haza szép csendesesen! Mintha bizony olyan ostoba lenne valaki, hogy ezt az egy kedves

estjét is, amelyikre nem virrad munkanap — csak úgy unalmasan odahaza töltse el panaszkodó asszonynepek között. Hogysis ne! Nekik az italra szükségük van.

— A szegény ember megbolondulna, ha néhanap le nem ihatná magát és nem láthatná rózsásnak ezt a piszkos szürke világot.

Ezt is Berendy ur hirdeti a „Vörös székfü“-ben.

Igen, uraim — szónokol Berendy ur a korcsmában, a hol a szegény munkások a „vezér“ urat minden jóval traktálják — nekünk jogunk van most itt lenni, mert megdolgoztunk érte (a nyomorult soha életében nem dolgozott, mindig csak pumpolásból s mások becsapásából élt), aki dolgozik, annak mulatni is szabad. Csak az vétkezik, aki munka nélkül mulat!

— Igyunk, itt jó lenni! Nem látjuk legalább a sok síró, nyavalgó asszonyt, meg nyavalyás gyereket!

Hanem Pál Pista mégis kiügyeszik a korcsmából. Felébredt a lelkében valami jobb érzés. Eszébe jutott, hogy a felesége meg a gyermekei most talán eheznek, míg ő dorbézol, hát kifelé indult. Jó szándékkal indult ki. Hogy vesz majd kenyeret, turót, kolbászt és hazaviszi. Vett is és el is ment a holmival egész az utcájuk sarkáig, hanem ott, amint egyszerre az eszébe jutott, hogy néhány pillanat mulva előtte fog állani egy kisírt szemű, ványadt arcú, beteges asszony, meg egy csomó nyafogó gyerek, — hát szépen visszafordult.

Ebből a nyomorúságból lehet még elég

része, először elmegy a szeretőjéhez, a szép, egészséges, erős, karcsu leányhoz, akit azzal biztat, hogy majd elveszi s a ki azt hiszi, hogy neki nincs felesége.

— Ugy is tett. A tenyeres-talpas szakácsné mellett aztán jobban telt az idő. Elmentek valami cigányos vendéglőbe s Pál Pista adta az urat; bankót is kapott a cigány, még pecsétes borra is telt.

A szegény nyomorult feleség pedig ezalatt mesékkel traktálja a gyerekeit, hogy békén hagyják és ne kérjenek minduntalan enni; meg, hogy ne féljenek a sötétben.

De a gyerekek beleunnak a szomorú unalmas mesékbe, melyeket a szegény asszony érdektelenül s szinte értelmetlenül darál le nekik, s meginterpellálják az anyjukat:

Hol a lámpa? Hol a kenyér? Félek! Éhes vagyok!

Még világosság csak kerül elő valahonnan. A rossz bűdös petroleum sercege szivarog keresztül a kanócfoszlányon s a lámpa le-törtészelű üvegét feketére festi be a görbén égő kanóc ide-oda ingó lángja.

A lámpa feketéssárga, piszkos fénye, mint valami furcsa színhatású világítás terjed el. Lassan, lomhán terjed szét a sötétszürke tónus a piszkos, rozoga butorok között, mint a hogy szük, szakadékos völgyekben a párákba tört nedves levegő.

A szoba sarkában, keskeny piszkos fa-ágyon ott fekszik két kis sovány gyermek. Vézna karjukkal átölelve tartják egymást. Ugy szeretnének aludni, denemtudnak. Pedig

HIREK

— **A nmélt. m. kir. Pénzügyminister** Frech Ferenc kulai adótisztet állomáshelyén való meghagyás mellett a X. fizetési osztályba sorozott adóhivatali segédévé nevezte ki. (Adóhivatali ellenőri rang és fizetéssel.)

— **Lengyel vendégek érkezése.** Folyó hó 15-én Legeza Stamirowsky Tadeusz, a galíciai tartományi gazdasági egyesületek központja főfelügyelőjének és lovag Lukaszkievicz Cseszlav, a „Slowo Polskie“ munkatársának vezetése mellett mintegy 8–10 lengyel úri emberből álló társaság érkezik Kulára. Az érkező urak valamennyien munkás tagjai azon szövetségnek, mely az évszázados lengyel-magyar barátságának realis, gazdasági és kulturális kapcsolatokkal való megerősítését tűzte ki céljává. — Különösen Stamirowsky főfelügyelő, aki mintegy 25–30 év előtt a magyaróvári gazdasági akadémián végezte be tanulmányait, fáradhatatlan tevékenységet fejt ki azon irányban, hogy a lengyel mezőgazdasági s fogyasztási szövetkezetek közvetlenül magyar termelőkötől szerezzék be gabona-, gyümölcs-, bor- s egyéb szükségleteiket. — S alig mulik el hét, hogy Lukaszkievicz lovag tollából valamelyik előkelőbb lengyel lapban ne jelennek meg egy-egy ismertető cikk a magyar irodalomról, művészetről, politikáról, történelemről, mindig őszinte barátsággal és szeretettel emlékezőn meg a magyarságról. — A lengyel urak 2–3 napig maradnak Kulán s ez idő alatt a mezőgazdasági s ipari intézményeket tekintik meg. Valószínűleg 17-én Ujvidékre rándulnak át, ahol, értesülésünk szerint, a „Polg. Magyar Daloskör“ lelkesedéssel készül a lengyel vendégek fogadtatására s a fogadtatás módzatainak megállapítása céljából 10-én este 8 órakor választmányi ülést tartott.

— **Tanítói jubileum.** A kulai róm kath. tantestület élén Kersch Mihály plebánossal a mult szombaton este Schlachter Károly róm. kath. tanító tiszteletére — tanítói működésének 25-ik évfordulója alkalmából közvacsorával egybekötött jubileumi ünne-

pélyt rendezett. Az ünneplés, amelyben ezen alkalommal egy olyan férfiú részesült, aki arra nemcsak buzgó, odaadó, fáradhatatlan tanítói működésével, hanem a társadalmi életben kifejtett tevékenységével is érdemeket szerzett, szép és dicsőre méltó; de már azon mód, melylyel ezt az ünnepet rendezték, midőn abból a többi hitfelekezeti tanítókat kizárták, elismerésre méltónak nem minősíthető. Mintegy 7 esztendővel ezelőtt szintén megünnepelték a kulai tanítók egyik róm. kath. kollegájuknak 25 éves tanítói jubileumát; csak hogy akkor nemcsak az összes tanítók, hanem még az összes hitfelekezeti iskolaszéki elnökök is részt vettek azon. — Ma már egy katolikus tanító jubileumán protestans, szerb, zsidó tanító nem vehet részt, még ha egy negyedszázados barátságának szent kötelékei fűzik is őket össze.

† **Halálozás.** Juhász József kulai föld-birtokos, társadalmunknak egyik közbecsülésben állott tagja, f. hó 7-én életének 48-ik évében hirtelen elhunyt. Halála az egész községben nagy részvétet keltett, s ezt a részvétet Kula közönsége imposans módon demonstrálta is a mult csütörtökön délután végbement temetése alkalmával. Ravatalára a gyászoló család és a kulai posztógyár, amelynek az elhunyt egyik alapító tagja volt, helyeztek koszorukat. Legyen emléke áldott.

— **Halálozás.** Özv. Baum Henriké szül. Krisshaber Paulina urnő, kinek férjét csak nemrégiben kísértük örökös nyugvó helyére, mint részvéttel értesülünk életének 66. évében f. hó 5-én Bécsben, ahol súlyos műtétet végeztek rajta, rövid szenvedés után elhunyt. Halálát 5 fivére, köztük Dr. Krisshaber Béla volt kulai rabbi, nővére: özv. Grosz Mórné, gyermekei, unokái és nagyszámu rokonsága siratja és gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Bajsa községben** üresedésben levő irtokai állásra Gilinger Lajos okl. jegyző nagy szótöbbséggel megválasztott.

— **Házasság.** Balassa Lajos, a gróf Zichy N. János-féle uradalom intézője eljegyezte Császár Margit kisasszonyt, pacséri Császár Péter topolyai főszolgabíró leányát.

— **Hazafias érzelmű községek.** A kulai gyapju-fonó- és szövő-gyár részvényeinek jegyzése serényen folyik és rohamlépésben halad előre. A részvények kétharmadrésze, tehát 400,000 K már jegyezve van és a hazai ipar pártolásában a legszebb példával járnak elől a Tisza-parti községek, különösen a zentai és óbecsei járásokban. A zentai járás községei több mint 100,000 K értékű részvényt jegyeztek. Magyarkanizsa és Péterréve községek mint erkölcsi testületek 50-50 részvényt jegyeztek, amiben nagy érdeme van Sztrilich Béla főszolgabírónak, aki a távolban sem feledkezett meg volt járási székhelyéről és igen lelkes agitációt fejt a kulai posztógyár érdekében. A kulai gyapjufonó- és szövőgyár r-t. megalakulása tehát most már biztosítva van. Részvények még e hó végéig jegyezhetők.

— **Vármegyei őszi közgyűlés.** Bács-Bodrog vmegye törvényhatósági bizottsága ezidei harmadik évnegyedes közgyűlését szombaton e hó 3-án tartotta Fernbach Károly főispán elnöklésével. A rendes és póttárgysorozaton 318 tárgy volt feltüntetve, melyet a gyéren látogatott közgyűlés rövid két óra alatt letárgyalta.

— **Három jegyző nyugdíjaztatása.** A községi jegyzői karnak három tagja: Szilvász János bajsai, Mallin Károly boróci és Zányi Bódog szilbereki jegyző nyugdíjaztatásukért folyamodtak. A vármegye mindahárom jegyzőnek kérelmét teljesítette s Szilvásinak 1680 K, Mallinnak 2300 K, Zányinak 3679 K, nyugdíjat állapított meg.

— **Hivatalos órák a pénzügyigazgatóságnál.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál és a mellé rendelt számvevőszéknél október 5-től kezdve a hivatalos órák hétköznap d.e. 8–12 óráig és d.u. 3–6 óráig, ünnep és vasárnap d.e. 9–11 óráig lettek megállapítva.

— **Magyarlap Horvát-Szlavonországban.** „Szlavoniai Magyar Ujság“ címén Poliány Zoltán szerkesztésében e hó 4-ével magyar hetilap indult meg Eszéken, mely a Horvát-Szlavonországokban élő magyarság tömörítését, nyelvének ápolását és érdekeinek előmozdítását tűzte ki programmjául.

ha elalhatnának, nem lennének éhesek. Milyen jó is lenne!

Egy darabig szótlanul fekszenek egymás mellett, várva türelmesen, hogy hátha el tudnának aludni. De sehogyse tudnak. Végre is a nagyobb fiv felül az ágyában:

Nagyon éhes vagyok, anyám, azért nem tudok elaludni.

— Nem adhatok semmit! Majd hoz apátok!

— De mikor?

— Majd hazajön.

— Imádkozni fogok a jó istenkéhez, hogy jöjjön haza.

— Csak imádkozz!

Minek mondaná neki, hogy a jó Istennek nincs arra gondja, hogy egy részeg munkás szombat este hazajöjjön, csak had imádkozzék! Mig az ember imádkozik, addig legalább nem éheznek.

Az asszony leül az asztal mellé s amint ott ül, az urát várva, a fejét oly nehéznek érezi, hogy le kell hajtania. S úgy ül azután némán, csendesen!

Olyan fiatalon megtört alak, aminővel tele vannak a nagyvárosok munkásnegyedei.

Járnak, kelnek ezek a szerencsétlenek, minden lépten-nyomon találkozunk velük s szomorú arcukkal, a sok sirástól piros, elgyöngült s fátyolos tekintetű szemükkel minduntalan eszünkbe juttatják az élet igazi nagy nyomorúságait, ha tán pillanatra sziveskednének róla megfélekedezni.

A falon függő, törött mutatójú óra egymásután veri el a tizenegyet, tizenkettőt, S az ura még sem jön!

A várakozás nagy ideje alatt sok keserves

gondolat cikkázik át a szegény asszony szomorú kétségbeesett lelkén. Sok olyan, amit pedig jó lett volna már végkép elfeledni. Mint például azt a képet, mikor az édes apja a szegény vén ember kérve kérte, hogy ne menjen feleségül Pál Pistához, mert korhely is, kikapós is, kényes is, meg szeretőtartó is! Hogy esküdözött akkor Pista égre-földre, hogy megjavul s ime mi lett belőle! Egy kis ideig, mig lent laktak a kis városban, boldogok is voltak, de azután, hogy fölköltöztek, minden a régi vágásba fordult vissza. Az ura azt hazudta, hogy csak a jobb munka kedvéért jött fel, de mások azt beszélték, hogy szeretője van itt.

— Ha igaz lenne? Oh a gyalázatos gazember! De nem lehet igaz! Ráfogás pletyka!

Igyekszik a lelkét kiszabadítani a ráfonódó szörnyű gondolat sulya alól, hogy az ura nem csak korhely, lump, de gazember is, aki szeretőjére költi a pénzét, mig ők idehaza éltlen nyomorognak.

De hasztalan akar menekülni; a kínzó gondolat követi, mint az árnyék.

— Megcsal, megcsal! Talán most is!

A bágyadt fényű szemből vészjóslóan csillan elő valami vad, szilaj tekintet s az asztalon fekvő kenyérvágó kést szinte öntudatlan mozdulattal veszi kezébe:

— Megölném ha igaz lenne!

De hirtelen visszaereszti az asztalra a kést, amint belép tántorogva az ura.

Fellélegzik. Hál' Istennek, csak részegkedett! Ez is bűn, de nem olyan nagy, mint a másik lett volna.

— Nem szégyenled magad Pista?

— Te, nekem ne kezdjél megint prédikálni, mert vissza megyek!

Leül az ágy szélére és vetközni kezd:

— Azért nem gyűhet haza az ember, mert így fogadják!

— Csak nem csókolhatunk neked kezét, amiért, hogy a korcsában dözsoolsz, mig mi idehaza éhezünk.

A részeg ember keresgél a zsebében s végre az asztalra dobja az összekötött csomagot, melyben a még este vásárolt turó, kenyér meg kolbász van.

— Nesztek! Faljatok! Hogy meg ne dögöljete éhen!

— Komisz ember vagy, Pista! — Feddi az asszony szeliden.

— Azé' mégis lehuzd a csizmámat, ha komisz vagyok is.

Az asszony engedelmesen lát neki, hogy lehuzza, mig a részeg férfi nagy kényelmesen végigdől az ágyon.

— Mégis ur az ur, a pokolba is — morogja mámorosan, fél álomban — ez aszongya, hogy komisz ember vagyok, de azért lehuzza a csizmámat, az a másik meg nem huzza le, de aszongya, hogy csókolni való, aranyos legény vagyok!

Bután vigyorog is hozzá úgy folytatja:

— Bizony aszonta oszt, meg is csókolt, nem csak mondta. Az nem olyan ám mint te. Te mindig aszondod, hogy érzed rajtam a pálinkát, az meg sose érzi. Nem ám! Külömb fehércseléd az, mint te, hékám!

— Kiről beszélsz? Hol voltál? — kiált rá az asszony s gyöngé karjaival, melyekbe

— **Gyászhir.** Szalay Szaniszló Bácsszentiván község s. jegyzője f. hó 6-án életének 30. évében hosszú és kínos szenvedés után, Budapesten meghalt. A megboldogult hült tetemét a család Csonoplyára szállította s ott f. hó 8-án a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Katonai kinevezés.** A király Szemző Artur ny. főhadnagynak a századosi címet és jelleget adományozta.

— **Községi jegyzők özvegyeinek nyugdíja.** A vármegye özv. Szmiha Kálmánnának 680 K, özv. Molnár Miklósnának 800 K, özv. Fetter Jánosnának 704 K, nyugdíjat, illetve nevelési járulékot szavazott meg.

— **Világítási és erőátviteli berendezések Ujvidéken.** Az ártézi fürdő kutja földgázának kihasználásával létesítendő világítási és erő-átviteli berendezések munkálataira Ujvidék város tanácsa novemb. 16-án versenytárgyalást fog tartani.

— **Községi adó nélküli járás.** A szabályi járás azon ritka járások egyike, amelynek községi törzsvagyon jövedelméből fedezik kiadásait és így községi adót nem vetnek ki a lakosságra. Mostanában a járás öt községe letárgyalta a költségvetések és ezek mind fölösleggel zárultak. A rekordot Csurog érte el, amely 300.000 K-án felüli fölösleget állapított meg. Az óriási jövedelmet a rét adja.

— **Iskolák államosítása Bezdánban.** Faragó János kir. tanfelügyelő szept. 29. 30. és okt. 1-én Bezdánban tartózkodott, hogy a bezdáni községi iskolák és ovodák államosításának módozatait az e célra választott bizottsággal és képviselőtestülettel megállapítsa. A módozatok felsőbb helyre terjesztettek.

— **Uj személydíjszabás életbeléptetése.** A Baja—Zombor—Ujvidéki, Hegyes-Feketehegy—Palánkai h.é. vasutaknak „Déldunavidéki h.é. vasut” cím alatt történt egyesülése folytán ezen vasuton f. é. nov. 1-én új személydíjszabás lép életbe, mely által az 1906. febr. 1-én életbe lépett személydíjszabások érvényen kívül helyeztetnek.

erőt kölcsönöz az indulat, felrázza az urát az ágyról:

— Ki az, aki külömb, mint én? Ki az a nyomorult, aki a szeretőd? Hol jártál? Kinél? A részeg ember feltápáskodik, de az asszony visza löki az ágyra:

— Egy tapodtat se engedlek! Gyalázatos gazember!

— Te, megöllek — hörgi rekedten — ereszsz el!

Mikor azután látja, hogy az asszony nem tágit, a részegek logikátlan logikájával kérlelni kezd:

— No ne haragudj, Trézszikém! Ereszsz el! Csak téged szeretlek!

— Nem ereszsz el! Leszámolunk! Hol voltál? — Hol voltam? No csak kiabálj, azt is megmondom. Elmondok szép sorjában mindent, de most álmos vagyok, hagyj aludni!

Hátrahanyatlak, szeme lecsuklik s aludni akarna, de az asszony nem engedi.

— Nem alhatsz addig! Mindent akarok tudni! Azután majd alhatsz — nagyon sokáig — mindig.

A részeg ember félálomban felelget: — Mindig? Mindig nem akarok. Csak holnap délig! No, hagyj aludjam.

— Le nem hunyod addig a szemed, amíg nem beszélsz. Azután, akár fel se nyisd többet! Hol jártál? Kinél voltál?

— Akarod tudni? — kérdezte buta mosolygással, leragadni készül szemét alig birta nyitva tartani — akarod? Hát Dininál. Az ám nem olyan könnyezácskó, mint te! Nem is sovány; kövér oszt mindig nevet. Nagyot csettint a nyelvével, azután vé-

— **Adóhivatali kinevezések.** A pénzügy-ministerium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Frech Ferenc kulai, Kiss Gyula zombori, Lovrekovics Károly palánkai, Emanuel Hugó hódcsági, Szommer Géza zentai, Gajdos Károly és Súlyom szabadkai m. kir. adótiszteteket, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett, m. kir. adóhivatali segédekké, — Klimó József pécsi gyakornokot a bajai, Kiss Antal törökkanizsai gyakornokot a hódcsági, Paulovits József pécsi gyakornokot a bajai és Hermez István zombori gyakornokot a szabadkai m. kir. adóhivatalhoz adótisztetké ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Napszám-árak száz esztendővel ezelőtt.** Szabolcs megye leltárából való az alábbi kimutatás, melyben a vármegye megszabja az 1792-ik esztendőre a napszám-árakat. „A kézi munkálkodásra nézve minden ezen megyében közönségesen folytatni szokott munkáktól fizetendő bére a napszámosságokhoz következőképpen határozatik meg: Tengeri vagy másféle kapásnak étellel 9 krajcár, ételnélkül 15 krajcár, magyar kaszásnak étellel 17 krajcár, ételnélkül 24 krajcár, orosz kaszásnak étellel 12 krajcár, ételnélkül 18 krajcár, aratóknak étellel 9 krajcár, ételnélkül 15 krajcár, szántónak négy ökorre, ugarra és keverésre étellel 40 krajc., anélkül 51 krajc., átalában munkálkodó kőműves és egyébféle mestere emberek körül dolgozó napszámosságok bére étellel 12 krajcár, ételnélkül 18 krajcár, nád-vágónak 100 kévétől étellel 12 krajcár, ételnélkül 17 krajcár, ölfavágónak 1 öltől étellel 15 krajcár, ételnélkül 24 krajcár, téli akár-mely másféle munkát tévő napszámosságok étellel 7 krajcár, anélkül 10 krajcár lészen napi bére.” Az érdekes munka-árszabás felsorolja még egész csomó napszámosságok bérét, amelyek azonban nem emelkednek az 50 krajcáron felül. Bárca Miklós, Jármy Mihály és Vay Ádám asszeszor és Osváth Lajos hiteles nótárius irták alá ezt a kimutatást az Úrnak 1792-ik esztendejében. — Azóta nagyot változtak az idők!

gígdől az ágyon! A szeme lecsukódik, az álom erőt vesz rajta.

Az asszony megrázza megegyeszer hátha felébredne! Ébrenlétéből erőt akarna meríteni, hogy dulakodjék legalább vele, hogy végezhesen legalább ébren lévő emberről.

De az alvó nem ébredt. Elereszté, az visszaesik szinte élettelenül.

A szegény asszony egész testében remegve áll mellette halántékán csak egy kalapálnak az erek; agyában örült gondolatok kergetik egymást s szeme előtt csak egy vágy lebeg: megölni ezt a gazembert!

Egy lépést tett az asztal felé, kinyújtotta kezét a kenyérvágó kés után.

És e pillanatban egész világosan áll előtte, hogy neki joga van megölni azt az embert. A bosszura vágyó vadállat arca volt már akkor az a sápadt, szenvedő arc. Ujjai görcsösen szorították össze a kés csontnyelét, tekintete vadul felvillogott, még egy pillanat s a kést bedöfi az alvó ember szívébe.

Ekkor megszólalt az egyik kis fiu, felülve az ágyban s rámutatva az asztalon heverő kenyérdarabra, amely kiesett a csomagból. — Mama kenyeret! Apa hozott! Apa jó; az Istenke is jó, meghallgatott.

A nő megrázkódott, mint akit hirtelen valami rossz álomból felébresztenek, s azután odalépett az asztalhoz, szelt a kenyérből s odavitte a fiainak:

— Apátok hozta! Szeressétek az apátokat, ő szerzi a kenyereket, a kenyereinket...

— **Az idej termés eredménye.** A mk. földművelési ministerium legutóbb adta ki hivatalos jelentését az idej termés végeredményéről. A cséplések eredményei alapján az ország f. évi gabonatermése őszi és tavaszi búzában kat. holdankint 6.63 mm., vagyis összesen 39.87 millió mm. a tavalyi 32.79 millió mm-átsával szemben. Az őszi és tavaszi rozstermés eredménye összesen 12.31 millió mm. a tavalyi 10.69 millió m-átsával szemben. Az őszi és tavaszi árpa termés eredménye 12.31 millió mm. a tavalyi 13.73 millió mm-átsával szemben. A zabtermés eredménye 10.49 millió mm. míg tavaly 11.53 millió mm-átsát eredményezett. A tengeri eredménye 38.65 millió mm. a tavalyi 39.52 millió mm-átsával szemben. Jelentékeny a csökkenés a burgonya termésnél, a hol az eredményt 36.72 millió mm-átsára becsülik a tavalyi 48.48 millió mm-átsával szemben.

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

Csikos -
Kockás -
Shantung -
Armüre -

Selyem

és „Henneberg“ selyem 75 kr-tól feljebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Gabona árak: Budapesten:

Buza	—	—	—	11.76
Zab	—	—	—	8.16
			Kulán:	
Buza	—	—	—	11.—
Zab	—	—	—	7.10
Csőves Tengeri	—	—	—	4.—

802 sz. bv. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908. évi V 549 2 sz. végzése következtében Franz Smutek javára 800 K s jár. erejéig fogantatott biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1820:30 Koronára becsült: cipőáruból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908. évi V 549 2 számú végzése folytán Kulán a Szentistván ut 359. szám alatt leendő eszközésére 1908. október 24-én d. e. 8 óráját határidőül kitéztem és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénztetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. október 9.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó.

